

ת"פ 34141/03/16 - מדינת ישראל נגד ק ק - בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 34141-03-16 מדינת ישראל נ' ק
לפני כבוד השופט דניאל בן טולילה
המאשימה
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עוה"ד יערי דרעי
נגד
הנאשם
ק ק - בעצמו
ע"י ב"כ עו"ד אריאתה

16 ינואר 2017

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של איומים ותקיפה הגורמת חבלה של ממש. על פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, בתאריך 12.3.2016 בבאר שבע, תקף הנאשם את אחותו הקטינה, ג.ק. ילידת מאי 2001, בכך שניגש אליה מאחור, אחז בשערות ראשה והפיל אותה ארצה. משניסתה אמם של הנאשם והקטינה, הגב' י ק (להלן: "י") להרחיק את הנאשם מהקטינה, משך הנאשם בחוזקה בשערות ראשה של הקטינה, נשך אותה בידה הימנית, חבט במכות אגרוף בחלקי גופה השונים וגרם לה לחבלה המתבטאת בשריטה ואודם בידה הימנית.

באותו מעמד, איים הנאשם על הקטינה בפגיעה שלא כדין בגופה, בכך שצעק לעברה שאם היא לא תיתן לו את מכשיר הפלאפון שלה, הוא ירצח אותה, זאת תוך שהוא ממשיך לחבוט בגופה ולבעוט בה ברגליה. נוכח מעשים אלו הוציאה הקטינה את המכשיר מתוך מכנסיה ונתנה אותו לנאשם.

בהמשך האמור לעיל, שב הנאשם ואיים על הקטינה ועל י, בכך שאמר להן שהיום הן ימותו בדירה הזאת ושלא יתקשרו למטרה ושלא יעשו כלום כי הן ימותו או היום או עוד כמה ימים, אבל הן ימותו.

במסגרת ההסדר, לא הייתה הסכמה בין הצדדים לעניין העונש וכל צד היה חופשי בטיעונו.

תסקיר שירות מבחן:

הנאשם יליד רוסיה, בן 22, רווק. טרם מעצרו הנוכחי התגורר בדירה שכורה בשותפות עם בן דודו ועבד במפעל "ת" בשדרות במשך כחודש. עוד ציין כי עובר למעצרו בתיק התעבורה, עבד בתחום השיפוצים במשך כשלוש שנים.

משפחת מוצאו מונה 4 נפשות, אם ושלושה ילדים בגילאים 7 עד 22, כשהנאשם הוא הבכור. הוריו התגרשו בילדותו, כאשר האב נותר להתגורר ברוסיה והקשר עמו נותק. הנאשם תיאר בפני שירות המבחן חוויה של בדידות במערכת המשפטית. חווה את אמו כמי שאינה יכולה לסייע לו בקשייו ובשל כך מנהל אותם בכוחות עצמו, ללא כל סיוע.

בהתייחסו לנסיבות העבירה, מסר כי מדובר באחותו, קטינה בת 15, כאשר מאז ילדותם, חווה כלפי רגשות של חום, דאגה ואכפתיות. לדבריו, לפני כשנה אחותו החלה בקשר זוגי, אשר לתפיסתו היה בעייתי. זה תיאר כי אחותו החלה לצרוך אלכוהול עם בן זוגה ולהתרועע עם חברה בעייתית. ברקע מעשיו עומדת דאגתו ורצונו כי תשקיע זמנה בלימודים. לאחר שלא עשתה כן, נהג כפי המיוחס לו. להתרשמות שירות מבחן, הנאשם חווה אכזבה מכך שאחותו לא נענתה לסמכותו. עוד חש פגיעה בכבודו והתקשה לשלוט בכעסיו. בעניין אחרון זה, תיאר כי בזמנים בהם חש כעס, נוטה להסתגר וכן עשוי להתנהג בתוקפנות כלפי סביבתו. במהלך שיחות שנערכו עם הנאשם, במסגרת צו פיקוח מעצר, זה שיתף את השירות במצוקתו הכלכלית, לרבות נוכח יכולתו לעזור לפרנסת אמו. ניכר היה כי ממוקד במחירים ובהשלכות המיידיות של תנאיו המגבילים ואינו פנוי להתבונן במוקד בעיותיו. עוד נמסר כי במהלך תקופת הפיקוח נעשו לנאשם שתי בדיקות שתן, בהן נמצאו שרידי סמים מסוג קנביס, כשבזו האחרונה מתאריך 22.11.2016 נמצאו גם שרידי בנזודיאזפינים. זה התקשה להסביר ממצאים אלו ושלל שימוש בסמים. כן דווחו הפרות במהלך היותו תחת פיקוח אלקטרוני.

בהערכת הסיכון להישנות התנהגות עבריינית, צוין כי מדובר במי שטרם גיבש את זהותו וכיוון דרכו בחייו. מגיל צעיר זה חבר אל חברה שולית והחל להפנים נורמות התנהגות עוברות חוק כדרך הישרדות. לנאשם קווי אישיות ילדותיים, בלתי בשלים, בעלי נטייה לאימפולסיות, ללא הפעלת שיקול דעת להשלכות מעשיו. עוד פורט הקושי של הנאשם לגלות אמפטיה לאחרים בסביבתו וכי נראה כי זה מרוכז במימוש צרכיו האישיים. סנקציות עונשיות בעבר לא היוו עבורו גורם מרתיע ומציב גבולות. בשל כל אלה, שירות המבחן מביע ספק ביחס ליכולתו להפיק תועלת בעיתוי הנוכחי, על אף גילו הצעיר.

טיעוני הצדדים:

ב"כ המאשימה במסגרת טיעוניה הכתובים לעונש, הפנתה לערכים המוגנים בהם פגע הנאשם, בכללם שלמות גופן, ביטחון וחירותן של המתלוננות. זו הפנתה לטיב האיומים אשר אליבא דידא נמצאים ברף הגבוה של עבירות בכגון דא וכך גם לטיב האלימות אותה הפנה כלפי המתלוננות. אלה כאלה כוללים בתוכם גם רכיבים של פגיעה בכבודה של המתלוננת והשפלתה והכל בשל סירובה לתת לו את הטלפון. לאמור לעיל, הוסיפה את דבר היות המתלוננות אחותו ואמו של הנאשם ומשכך, את הפגיעה בתא המשפחתי. בגין כל אלה סבורה המאשימה כי מתחם העונש מן הראוי שינוע בין 8 ל- 18 חודשים מאסר בפועל, כאשר בגדרי המתחם זו סבורה כי יש לתת משקל לעברו הפלילי וליתר הנסיבות המופיעות בתסקיר, בדגש על הסיכון להישנות התנהגות פורצת חוק בעתיד. יש בכל אלה כדי למקם את עונשו של הנאשם במרכז של המתחם לו היא עותרת.

ההגנה מצדה ביקשה להעיד תחילה את המתלוננת, אמו של הנאשם, להגנתו. זו מסרה לבית המשפט כי אכן בנה עשה דברים ש"אינם טובים", יחד עם זאת מעוניינת שיחזור לגור איתן. הנאשם עזר לה כל העת, עבד בשיפוצים ובאמצעות משכורת זו סייע לה. שהותו במעצר 5 חודשים יש בה כדי להוות עונש מספק. עוד ציינה שהבת מסרה שהיא אוהבת

אותו, מוכנה שיחזור לגור בבית וכי כעת מערכת היחסים ביניהם טובה.

ב"כ הנאשם בדבריו לעונש ציין תחילה את תקופת המעצר בה שהה הנאשם טרם שוחרר, המגיעה לכדי 5 חודשים וזאת בהצטרף לתקופה בת 4 חודשים שבה היה תחת איזוק אלקטרוני, דבר אשר יש בו כדי לתת מענה לשיקולי הגמול. מעבר לכך, ציין כי מבלי להקל ראש בחומרת המעשים, הרי שנסיבות חייו של הנאשם, כפי שפורטו בתסקיר, הן אלה שהובילו אותו ליטול על כתפיו תפקיד הורי. אחותו של הנאשם, לה הוא דואג, הייתה מצויה במערכת יחסים במסגרתה צרכה אלכוהול והייתה בקשר עם אוכלוסייה שלשיתנו אינה ראויה. הנאשם ביקש ממנה במספר הזדמנויות להפסיק קשר זה ואת השימוש באלכוהול והיא סירבה לעשות זאת. דאגתו למתלוננת הביאה לנהוג כאמור בכתב האישום. הנאשם מבין את הטעות במעשיו ומצר על כך.

בנוסף לכך, נטען כי מדובר בנאשם שהודה בהזדמנות הראשונה, מיד לאחר תיקונו של כתב האישום. מלכתחילה יוחסו לנאשם עבירות חמורות בהרבה, אשר נמחקו מכתב האישום. לנאשם לא הייתה כל כוונה לעשות שימוש בטלפון של המתלוננת ולא בכדי, עבירות הרכוש הושטמו מכתב האישום. בשל כל אלה, סבור ב"כ הנאשם כי מתחם העונש ההולם אמור להיות נמוך משמעותית מזה שלו עותרת המאשימה. יתר על כן, אפילו המאשימה סבורה כי מתחם העונש ההולם אמור להתחיל מ- 8 חודשים, הרי שלא ברור מדוע יש למקם את עונשו במרכז של המתחם ולא בתחתיתו. ביחס לכך, גם אם לנאשם הרשעות קודמות, הרי שאין בהן, נוכח טיבן, להחמיר עמו באופן שבו מציגה המאשימה.

אמנם לא התקבלה המלצה טיפולית בעניינו של הנאשם, יחד עם זאת המעשים אותם ביצע ממילא לא נעשו על רקע התמכרות לאלכוהול וסמים ומשכך, תוצאות הבדיקה לאיתור שרידי סם או העדרו של הליך טיפולי, לא אמורים להחמיר עמו.

בשל כל אלה ובשים לב לגילו הצעיר של הנאשם, עונש מאסר בדרך של עבודות שירות, יש בו כדי לתת מענה לשיקולי הענישה השונים וכך גם לאפשר לו למצוא עבודה. כל צד הגיש פסיקה התומכת בעמדתו העונשית.

דין והכרעה:

במעשיו האמורים לעיל, פגע הנאשם בערכים המוגנים שעניינם שלמות גופן, ביטחון וכבודן של המתלוננות. המדובר בעבירות אלימות ואיומים שהופנו כלפי אחותו ואמו של הנאשם ומשכך יש בהן לפגוע גם בשלמות התא המשפחתי.

בדומה לעבירות רבות בקובץ הפלילי גם ביחס לעבירות בהן הורשע הנאשם ניתן למצוא קשת רחבה של עונשים החל מעונשים צופה פני עתיד וחלה בעונשי מאסר בני שנה ויותר. לצד האמור לעיל, מקום בו מדובר בתקיפת בן משפחה בעצמה שאינה מבוטלת תוך גרימת חבלה העונשים המוטלים על ידי בתי המשפט נעים בין תקופת מאסר קצרה בעבודות שירות ועד מאסר מאחורי סורג ובריח בני מספר חודשים ויותר. ראה לעניין זה ת"פ 17630-07-16 מ"י נ' הייב, ת"פ 16328-02-14 מ"י נ' א. ת"פ 13275-08-13 מ"י נ' ח'.

על דרך הכלל בעבירות בכגון דא בתי המשפט נותנים דעתם לעצמת האלימות, תדירותה, האם בוצע בצוותא חדא אם

לאו, האם נעשה שימוש בחפצים, לרבות נשק חם או קר, תוצאות התקיפה, הרקע לביצועה, האם כללה רכיבים של השפלה ואכזריות, היחס שבין הקורבן לבין התוקף בכלל זאת פער הכוחות ביניהם, תלותו של הקורבן במקרבן וכן יתר הנסיבות האופפות את ביצוע העבירה, בהקשר לכך ראה בין היתר רע"פ 4968/14 פייבושנקו נ' מדינת ישראל, רע"פ 7734/12 מגידוב נ' מדינת ישראל, עפ"ג 51003-10-14 מדינת ישראל נ' אדסברג, עפ"ג 1079-04-14 יטזייב נ' מדינת ישראל.

מידת הפגיעה של הנאשם בערכים המוגנים הינה משמעותית. המדובר באלימות שעוצמתה אינה מבוטלת כלל ועיקר, שמופנית כלפי אחותו של הנאשם אך בשל סירובה לתת לו את הטלפון שברשותה. המדובר באלימות הכוללת משיכה בשערות הראש, נשיכה, חבטה במכות אגרוף בחלקי גוף שונים והפלתה של המתלוננת ארצה. המדובר באלימות שגרמה לחבלות בדמות שריטות ואודם.

האלימות הנעשית בדלת אמות ביתם של הנאשם והמתלוננות ומשכך מידת הפגיעה בתחושת ביטחוןן מועצמת. העובדה כי אמו של הנאשם ניסתה להגן על בתה, אחותו הקטנה של הנאשם, לא רק שלא הביאה אותו לחדול ממעשיו, אלא גרמה להחרפת האלימות אגב השמעת איומים.

גם אם הנאשם סבור היה כי במעשיו אלו יש כדי להטיב עם אחותו ולמנוע ממנה הסתבכויות והתדרדרות במצבה, אין הדבר אמור לשמש כהצדק למעשים אלו. ביחס לכך, הפסיקה נדרשה פעמים רבות לטענה לפיה האלימות תכליתה לחנך את הקורבן ולהטיב עמו ומצאה לדחות אותה מכל וכל. לא בלי קשר ועל רקע האמור בתסקיר, לא ברור האם דאגתו של הנאשם למתלוננת הביאה אותו לתקוף אותה, או שמא הפגיעה בכבודו והפרת סמכותו הם אלו שגרמו לו לנהוג באופן המתואר לעיל.

אשר לאיומים, תוכנם קשה וכולל אמירות לפיהן הוא ירצח את המתלוננת ובדומה שאמו והמתלוננת ימותו במידה ויתקשרו למשטרה. השילוב של אלימות אגב השמעת איומים, יש בו כדי לנסוך מימד של רצינות על אותן אמירות, כך גם יש בו כדי להגדיל חששן של המתלוננות לגורלן. תכלית האיומים הייתה בין היתר למנוע עירוב של המשטרה וגורמי אכיפת החוק ומשכך יש במעשים אלו גם כדי לפגוע בסדר הציבורי ובשלטון החוק.

מנגד ולקולא, תילקח בחשבון העובדה לא נעשה שימוש בחפצים, בנשק חם או קר בתקיפת המתלוננות. לא נגרמו למתלוננות חבלות משמעותיות. גם אם מעשי הנאשם פסולים מכל וכל, אין המדובר באלימות לשם אלימות או כזו המבוצעות על רקע אובססיביות או השימוש בחומרים משני תודעה.

בגין כל האמור לעיל, סבורני כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר בן מספר חודשים שיכול וירוצה בדרך של עבודות שירות ועד 14 חודשים מאסר בפועל.

בקביעת עונשו של הנאשם בגדרי המתחם ולקולא תילקח בחשבון הודאתו שיש בה משום חסכון בזמן שיפוטי יקר, הבעת

חרטה ונטילת אחריות. עוד יש בהודאה זו כדי לייתר את העדת המתלוננת על כל המשתמע מכך לרבות סיוע בשיקום התא המשפחתי. בהקשר לכך, אמו של הנאשם היא המתלוננת בתיק העידה להגנתו וציינה כי מעוניינת שיחזור להתגורר יחד עמה ולסייע לה כאשר אליבא דידא זו גם עמדת אחות הנאשם, המתלוננת הנוספת בתיק זה.

לנאשם נסיבות חיים שאינן פשוטות כלל ועיקר הכוללות ניתוק קשר עם אביו, אגב עלייתו ארצה בגיל צעיר. עוד תילקח בחשבון המצוקה כלכלית בה נתונה משפחתו ורצונו לנטילת מעמד סמכותי במשפחה ללא כלים מתאימים לכך ובגיל צעיר. הנאשם נמנה על אוכלוסיית הבגירים הצעירים על ההתייחסות המיוחדת בפסיקה לקבוצה זו.

מנגד ולחומרה, יש לתת משקל לעברו הפלילי של הנאשם הכולל הרשעה קודמת ורישום ללא הרשעה מבית המשפט לנוער במספר רב של תיקים בדגש על עבירות רכוש אך לא רק. ביתר פירוט הנאשם נידון ביום 6.9.2011 על ידי ביהמ"ש לנוער וקיבל צו של"צ התחייבות ופיצוי בגין ביצוע 15 עבירות שונות בכללן פריצה לבתי מגורים, גניבות, היזק לרכוש במזיד, הפרת הוראה חוקית, איומים ותקיפה סתם. בנוסף, בשנת 2015 נגזרו על הנאשם 52 ימי מאסר בפועל בגין הרשעתו בעבירה של ניסיון גניבת רכב. משקלו של עבר פלילי זה ימותן נוכח כך שמרביתן של העבירות כאמור לעיל, אינן ממך העניין.

בתיק זה אין לדבר על הליכי שיקום בגינן יש לחרוג מטה ממתחם העונש ההולם. לא זו בלבד שהנאשם לא נרתם להליך טיפולי אלא ששירות המבחן מונה שורה של גורמי סיכון להישנות התנהגות פורצת חוק. כך בין היתר שירות המבחן מצביע על קושי בולט בשליטה על דחפים, חבירה לחברה שולית והתחלת הפנמתם של דפוסי התנהגות עבריינים. עוד מצוין כי סנקציות עונשיות לא היוו עבורו גורם מרתיע ומציב גבולות לצד קושי בהפקת לקחים ובדיקה עצמית ביקורתית. לא בלי קשר, בשתי בדיקות שתן נמצאו שרידי סם ללא כל הסבר מצדו של הנאשם לממצא זה. גם אם אין המדובר בעבירות שבוצעו על רקע שימוש בחומרים משני תודעה קיומה של בעיית התמכרות ללא מענה מהווה גורם מגביר סיכון להישנות התנהגות פורצת חוק בעתיד.

עברו הפלילי של הנאשם יחד עם ריבויים של גורמי הסיכון יש בו כדי לתת משקל לשיקולי הרתעת היחיד לצד משקל מה לשיקולי הרתעת הרבים נוכח נפוצותן של העבירות בהן זה הורשע.

שילוב הנתונים הצריכים לעניין יש בו כדי לקבע את עונשו של הנאשם מעבר לששה חודשים מאסר בפועל. לצד האמור לעיל, הנאשם היה מצוי במעצר של ממש מאחורי סורג ובריה לתקופה בת 5 חודשים כאשר בהמשכם של דברים היה מצוי במעצר תחת אזוק אלקטרוני לתקופה דומה בת ארבעה חודשים.

הואיל ומבחינה משפטית לא ניתן לגזור עונש מאסר העולה על ששה חודשים שירוצה בדרך של עבודות שירות וזאת אפילו לאחר ניכוי ימי המעצר התקופה שתותר היא קצרה מששה חודשים, והואיל ובנסיבותיו של תיק זה ובנסיבותיו של נאשם זה סבורני כי נכון יהיה לתת לו כפי עתירת ההגנה הזדמנות שמאסרו לא יהיה מאחורי סורג ובריה, הרי שתקופת המעצר בה שהה הנאשם למשך חמישה חודשים תהווה חלק מגזר הדין הגם שבפועל לא תנוכה מתקופת מאסרו.

סוף דבר, מכל המקובץ לעיל, הנני לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 5 חודשים מאסר בפועל שירוצו בדרך של עבודות שירות.

ב. 4 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום שלא יעבור עבירות אלימות מסוג עוון או עבירות אימים.

ג. 8 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום שלא יעבור עבירות אלימות מסוג פשע.

ד. בהתאם לאמור בחוזה"ד מיום 26.12.2016, הנאשם ירצה את עבודות השירות בציימס כפר סבא רחוב המוביל 7 אזור התעשייה בכפר סבא וזאת החל מיום 02.03.17. במועד זה יהיה על הנאשם להתייצב במפקדת הממונה על עבודות שירות מחוז מרכז על פי הכתובת המופיעה בחוות הדעת.

הנאשם מוזהר בזאת כי במידה ולא ישמע להוראות הממונה על עבודות השירות או להוראות מעסיקו, עונש מאסר זה יכול ויומר למאסר של ממש מאחורי סורג וברית. כמו כן, לאור האמור בתסקיר הנני להתיר לממונה לבצע בדיקות שתן לנאשם במהלך ביצוע עבודות השירות זאת לצורך בחינת שימוש שעושה הנאשם אם לאו בסמים אגב ביצוע עבודות השירות.

עותק מגזר דין זה יועבר לממונה על עבודות השירות. לבקשת ההגנה הממונה מתבקש לבחון ביצוע עבודות השירות בעיר באר שבע ובסביבותיה. יודגש כי כל עוד לא תינתן החלטה שיפוטית אחרת על הנאשם לבצע את עבודות השירות במקום ובזמן האמורים בגזר דין זה.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

הערבויות הכספיות תיוותרנה בעינן להבטחת ריצוי עונש עבודות השירות יתר התנאים המגבילים מבוטלים.

עותק החלטה זו יועבר למנהלת איזוק אלקטורני.

ניתנה והודעה היום י"ח טבת תשע"ז, 16/01/2017 במעמד הנוכחים.

דניאל בן טולילה, שופט

ניתנה והודעה היום י"ח טבת תשע"ז, 16/01/2017 במעמד הנוכחים.

דניאל בן טולילה , שופט